

De gehele dag door lezen en schrijven we zowel bewust als onbewust. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een boodschappenlijstje, het lezen van ingrediënten op een verpakking, het zoeken naar de juiste route of het lezen van een handleiding. Onze geletterde maatschappij doet bijna constant een beroep op onze lees- en schrijfvaardigheid. Goed kunnen lezen en schrijven is dus belangrijk in onze geletterde maatschappij.

Dit stappenplan van het dyslexieprotocol geeft in het kort weer welke stappen genomen worden als een leerling moeite heeft met lezen en/of spellen vanaf groep 3.

DE DEFINITIE VAN DYSLEXIE VAN DE STICHTING DYSLEXIE NEDERLAND (SDN, 2016) LUIDT ALS VOLGT: "DYSLEXIE IS EEN SPECIFIEKE LEERSTOORNIS DIE ZICH KENMERKT DOOR EEN HARDNEKKIG PROBLEEM IN HET AANLEREN VAN ACCURAAT EN VLOT LEZEN EN/OF SPELLEN OP WOORDNIVEAU, DAT NIET HET GEVOLG IS VAN OMGEVINGSFACTOREN EN/OF LICHAAMELIJKE, NEUROLOGISCHE OF ALGEMENE VERSTANDELIJKE BEPERKING."

Stappenplan dyslexie

Stap 1

Uw kind haalt onvoldoende resultaten op technisch lezen en/of spelling.

- Verlengde instructie: een intensivering van de instructie door de leerkracht (herhaling in kleinere stappen, extra feedback en gelegenheid tot extra verwerking).
- Uitbreiding van de leertijd (zie hierboven)
- Het verlengen van de door de leerkracht geboden begeleide inoefening.

De geboden hulp wordt beschreven in een groepsplan en bevat meerdere werkzame componenten (hoofdstuk 3). Ze wordt na minimaal 10 en maximaal 12 weken geëvalueerd.

Stap 2

Uw kind haalt op Cito DMT en/of Cito spelling (vanaf groep 3) een V- score (= een oude D of E-score)

Systematisch:

- extra instructie van de leerkracht aan de instructietafel
- extra oefenen met lezen: flitsen, hulp van leesouders en/of tutorlezen
- inzetten van extra ondersteuning binnen of buiten de groep
- extra oefenmateriaal (op school en/of na overleg thuis)
- Uitbreiding van de leestijd met minimaal 3 x 20 minuten (of in ieder geval in totaal tenminste 60 minuten) per week.

De geboden hulp wordt beschreven in een handelingsplan en bevat meerdere werkzame componenten zoals omschreven in hoofdstuk 3 van de handreiking van het NKD (<https://www.nkd.nl/app/uploads/2020/01/20190218Handreiking-voor-de-invulling-van-ondersteuningsniveau-2-en-3-versie-2DCdef-1.pdf>). Deze wordt na minimaal 10 en maximaal 12 weken geëvalueerd.

Stap 3

Uw kind haalt voor de derde keer op rij een V-score op Cito DMT en/of Cito spelling.

- extra instructie van de leerkracht aan de instructietafel
- extra oefenen met lezen: flitsen, hulp van leesouders en/of tutorlezen
- inzetten van extra ondersteuning binnen of buiten de groep
- extra oefenmateriaal (op school en/of na overleg thuis)
- gesprek met de leerkracht en/of de intern begeleider om te bespreken of er een vergoed dyslexieonderzoek aangevraagd kan worden. Afhankelijk van de criteria gesteld het samenwerkingsverband (zie bijlage). Ouders kunnen ook zelf op eigen kosten een dyslexieonderzoek aanvragen. School levert de informatie voor de aanvraag, de school neemt zelf geen dyslexieonderzoek af.

Stap 4

WEL Als uw kind voldoet aan de criteria (gesteld door het samenwerkingsverband) en in aanmerking komt voor een vergoed dyslexieonderzoek, vullen ouders en school aanvraagformulieren in. Deze zullen worden bekeken door de betrokken instantie. U en uw kind krijgen een oproep voor een gesprek en een onderzoek.

NIET Als uw kind (nog) niet in aanmerking komt voor een vergoed dyslexieonderzoek maar wel onvoldoende scores V- Score (D- Score) op Cito DMT en/of Cito spelling haalt:

- extra instructie van de leerkracht aan de instructietafel
- extra oefenen met lezen: flitsen, hulp van leesouders en/of tutorlezen
- inzetten van extra ondersteuning binnen of buiten de groep
- extra oefenmateriaal (op school en/of na overleg thuis)

School blijft de resultaten van uw kind volgen. Na iedere Cito afname wordt bekeken of er aan de criteria van het samenwerkingsverband (zie bijlage) wordt voldaan om alsnog in aanmerking te komen voor het vergoede dyslexietraject.

Stap 5

Vergoede dyslexiebehandeling kan gedaan worden door het RID (Regionaal Instituut Dyslexie) of door SWV (Samenwerkingsverband) en mag onder schooltijd plaats vinden. Wekelijks behandeling, één tot anderhalf jaar, eventueel mogelijk op onze school.

Stap 6

Leerlingen met een dyslexieverklaring (met of zonder behandeling) krijgen:

- extra tijd bij toetsen
- mogen toetsen digitaal maken (incl. auditieve ondersteuning)
- geen beoordeling voor spellingfouten (met uitzondering van het dictee)
- indien nodig vergrotingen van teksten
- indien wenselijk inzetten Kurzweil of luisterversies

ONDERSTEUNINGSNIVEAU	STAP	BASISONDERSTEUNING
Niveau 1 Goed lees- en spellingonderwijs in klassenverband	1 Kwaliteit instructiegedrag en klassenmanagement	
	2 Juist gebruik van effectieve methodes ³	
	3 Gebruik leerlingvolgsysteem	
Niveau 2 Extra begeleiding in de klas door de leerkracht (zwakste 25% van de leerlingen)	4 Vaststellen van potentiële uitvallers en voldoende differentiatie in de klas	
Niveau 3 Specifieke interventies uitgevoerd en/of ondersteund door de zorgspecialist in de school (zwakste 10% van de leerlingen)	5 Vaststellen leerlingen met ernstige lees-/spellingproblemen en instructie individueel of in kleine groepjes	
	6 Vaststellen van achterstand en hardnekkigheid: vermoeden van dyslexie	
Niveau 4 Diagnostiek en behandeling in het zorginstituut (zwakste 4% ⁴ van de leerlingen)	7 Vaststellen van dyslexie (psychodiagnostisch onderzoek)	
	8 Gespecialiseerde dyslexiebehandeling	

Figuur 1: Onderwijscontinuüm (Struiksmá, 2005)